

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

2006/0246(COD)

2.10.2007

ATZINUMS

Sniegusi Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par bīstamo ķīmisko vielu eksportu un importu
(COM(2006)0745 – C6-0439/2006 – 2006/0246(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Erika Mann*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Ievads

Šī priekšlikuma mērķis ir aizstāt Regulu Nr. 304/2003, kas reglamentē šo pašu jomu, tādēļ, ka ar Kopienas Tiesas spriedumu šī regula ir atcelta juridisku iemeslu dēļ¹. Tiesa uzskatīja, ka regulai bija nepieciešams nevis viens, bet divi juridiskie pamati (tas ir, 175. panta 1. punkts, kā to Regulas Nr. 304/2003 gadījumā bija pieņēmusi Padome un Eiropas Parlaments). Līdz ar to šajā priekšlikumā paredzēti *divi juridiskie pamati* – 133. pants un 175. panta 1. punkts, kā ierosināja Tiesa.

Turklāt šajā priekšlikumā ir iekļauta virkne tehnisku pielāgojumu, ko uzskata par nepieciešamiem, tajā pašā laikā ir saglabāta anulētās regulas būtība. Priekšlikuma mērķi ir:

- a) īstenot Roterdamas Konvenciju par iepriekš norunātas piekrišanas procedūru (*PIC*);
- b) izveidot eksportētāju iepriekšējas paziņošanas procedūru tām ķīmikālijām, uz kurām neattiecas Roterdamas Konvencija un iepriekš norunātas piekrišanas procedūra, bet kuru lietošana ES ir aizliegta vai ierobežota;
- c) veicināt dalītu atbildību un sadarbību bīstamu ķīmisko vielu starptautisku pārvadājumu gadījumā;
- d) veicināt videi nekaitīgu lietojumu;
- e) attiecināt Kopienas noteikumus par cilvēkiem vai videi bīstamu ķīmisko vielu klasifikāciju, iepakojumu un marķēšanu uz visām šādām vielām, kas tiek eksportētas no dalībvalstīm uz citām valstīm vai citām pusēm.

Roterdamas Konvencija

Šī priekšlikuma mērķis ir ieviest Roterdamas Konvenciju par iepriekš norunātas piekrišanas procedūru attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem starptautiskajā tirdzniecībā. Roterdamas Konvenciju pieņēma 1998. gada septembrī. Tā stājās spēkā 2004. gada 24. februārī, un tās mērķis bija veicināt dalītu atbildību un pušu sadarbību bīstamu ķīmisko vielu starptautisku pārvadājumu gadījumā. Konvencijas pamatmērķis ir samazināt bīstamo ķīmisko vielu radīto risku cilvēku veselībai un videi.

Roterdamas Konvencijas pamatideja ir ļoti vienkārša – „palīdzēt dalībvalstīm iegūt vairāk informāciju par potenciāli bīstamu ķīmisko vielu un pesticīdu preparātu īpašībām.” Tā nodrošina valstis ar informāciju un līdzekļiem, lai tās varētu apturēt nevēlamu toksisku ķīmisko vielu importu. Konvencijā ir prasība eksportētājiem paziņot par bīstamu vielu eksportu, kā arī prasība eksportētājam ievērot importētājas valsts un to tranzītvalstu, caur kurām atkritumu tiks pārvadāti, lēmumus.

¹ Jāpiebilst, ka ar līdzīgu lēmumu Tiesa šo pašu iemeslu dēļ atcēla arī Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/106/EK par Konvencijas apstiprināšanu Kopienas vārdā. Nesen Komisija iesniedza atsevišķu priekšlikumu par šo pašu jautājumu, ko Padome apstiprināja 2006. gada 25. septembrī (Lēmums 2006/730/EK) (COM(2006)0745., 3. lpp.)

Šajā priekšlikumā ietvertas stingrākas prasības nekā Konvencijā. Komisijas memorandā ir apkopotas atšķirības:

„- noteikumi jāpiemēro eksportam uz visām valstīm neatkarīgi no tā, vai tās ir vai nav Konvencijas dalībvalstis;

- ikgadējas paziņošanas pienākums par eksportu attiecināts uz plašāku ķīmisko vielu spektru;

- PIC ķīmiskās vielas un ķīmiskās vielas, kas Kopienā ir aizliegtas vai stingri ierobežotas kādā no Konvencijas paredzētajām lietojuma kategorijām, nedrīkst eksportēt bez importējošās valsts dotas nepārprotamas piekrišanas;

- dažus izstrādājumus un ķīmiskās vielas (piemēram, tās, uz kurām attiecas Stokholmas Konvencija par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem) ir aizliegtas eksportēt;

- visas bīstamās vielas, ko eksportē uz trešām valstīm, ir jāmarķē un jāiepako tāpat kā Kopienā (COM(2006)745 3. lpp.).

Ar šo jauno regulu ierosinātie tehniskie pielāgojumi

Pielāgojumi ir balstīti uz pieredzi, kas gūta, īstenojot anulēto Regulu Nr. 304/2003, un to mērķis ir uzlabot šī priekšlikuma darbību. Atzinuma sagatavotājam ir šādi komentāri:

1. Labota eksportētāja definīcija un ņemtas vērā Eiropas Parlamenta bažas par to, ka fiziskām un juridiskām personām, kuru vārdā tiek sastādīta eksporta deklarācija un kurām ir pienākums paziņot dalībvalsts izraudzītajai iestādei, ir jābūt reģistrētai šajā dalībvalstī (3. panta 15. punkts).

2. Preparāta definīcija (proti, maisījums vai šķīdums, kas sastāv no divām vai vairākām vielām) ir pieņemama un nozīmē, ka preparāts obligāti jāmarķē, ja to prasa Direktīva 1999/45/EK par klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu prasībām (3. panta 2. punkts un 1. panta 2. punkts).

3. Atzinīgi vērtējama priekšlikuma 13. panta 6. punktā minētā nepārprotamās piekrišanas procedūra, taču tā ir radījusi satraukumu ES tirgotāju vidū. Ideja, kas minēta 13. pantā, ir pareiza, jo tajā paredzēts, ka šī priekšlikuma I pielikuma 3. daļā uzskaitītās ķīmiskās vielas nedrīkst eksportēt bez nepārprotamas importētājas valsts piekrišanas. Šī pieeja attiecas arī uz jebkuru citu ķīmisku vielu, kuras lietošana Kopienā ir aizliegta vai ierobežota un uz kuru attiecas PIC paziņojums.

Taču „*aptuveni pusē gadījumos, neskatoties uz eksportējošo dalībvalstu izraudzīto iestāžu pūliņiem saņemt nepārprotamu piekrišanu, importējošā valsts dažkārt atbildi nesniedz vairākus mēnešus vai pat gadus*” (COM(2006)745 5. lpp.). Regulas priekšlikums cenšas mainīt šo situāciju, paredzot termiņus un pagaidu pasākumus vai elastīgāku interpretāciju.

4. Stingrākas eksportēto un importēto ķīmisko vielu muitas kontroles ir radījušas nemītīgas bažas gan ES, gan tās dalībvalstīm. Dalībvalstu muitas iestādēm ir ļoti svarīga loma, jo tās ir atbildīgas par šāda veida regulu ievērošanu. Regulas priekšlikuma 17. pantā paredzēti vairāki

pasākumi, piemēram, ķīmisko vielu klasifikācija, piešķirot tām koda numuru eksporta deklarācijās, un Komisijas *EDEXIM* datubāzes izveide. Abi minētie pasākumi palīdzēs izprast papildu prasības, ko ES noteikusi *PIC*. Taču vēl aizvien nav skaidrs, vai šī jaunā regula samazinās muitas iestāžu un eksportētāju administratīvo slogu.

Ierosināto grozījumu loģika

Grozījumu loģika ir ļoti vienkārša. Jāatbalsta ierosinātā juridiskā sistēma; ir ievērots gan subsidiaritātes, gan proporcionalitātes princips; administratīvajām izmaksām jābūt pēc iespējas mazākām; veselības un vides aizsardzības līmenim ir jāatbilst spēkā esošajiem ES tiesību aktiem.

GROZĪJUMI

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja aicina atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju iekļaut ziņojumā šādus grozījumus.

Komisijas ierosinātais teksts	Parlamenta izdarītie grozījumi
Grozījums Nr. 1 13. panta 7. punkta ievaddaļa	
7. Eksportētāja valsts izraudzītā iestāde, apspriedusies ar Komisiju, var nolemt sākt eksportu, ja <i>pēc visiem saprātīgajiem pūliņiem</i> atbildi uz nepārprotamas piekrišanas pieprasījumu saskaņā ar 6. punkta a) apakšpunktu nav izdevies saņemt nevienā no šādiem termiņiem:	7. Eksportētāja valsts izraudzītā iestāde, apspriedusies ar Komisiju, var nolemt sākt eksportu, ja atbildi uz nepārprotamas piekrišanas pieprasījumu saskaņā ar 6. punkta a) apakšpunktu nav izdevies saņemt nevienā no šādiem termiņiem:
<i>Pamatojums</i>	
<i>Sākotnējais formulējums ir pārāk neskaidrs, jo frāzi "saprātīgi pūliņi" ir iespējams interpretēt dažādi.</i>	
Grozījums Nr. 2 13. panta 7. punkta a) un b) apakšpunkts	
a) 60 dienās — ja no oficiāliem avotiem importējošajā Konvencijas dalībvalstī vai importējošajā citā valstī zināms, ka attiecīgās ķīmiskās vielas ieviešanas laikā šī	a) 30 dienās pēc sākotnējā pieprasījuma — ja no oficiāliem avotiem importējošajā Konvencijas dalībvalstī vai importējošajā citā valstī zināms, ka attiecīgās ķīmiskās

viela ir licencēta, reģistrēta vai atļauta vai ja tā ir nesen izmantota vai ievesta importējošajā Konvencijas dalībvalstī vai importējošajā citā valstī, un nav pieņemts reglamentējošs lēmums par šīs vielas lietojuma aizliegšanu;

b) **90 dienās** — visos pārējos gadījumos.

vielas ievēšanas laikā šī viela ir licencēta, reģistrēta vai atļauta vai ja tā ir nesen izmantota vai ievesta importējošajā Konvencijas dalībvalstī vai importējošajā citā valstī, un nav pieņemts reglamentējošs lēmums par šīs vielas lietojuma aizliegšanu;

b) **60 dienās pēc sākotnējā pieprasījuma** – visos pārējos gadījumos.

Pamatojums

Nav skaidrs, pēc kuras darbības jāsāk ievērot termiņu. Īsāki termiņi veicina tirdzniecību un palīdzēs novērst situāciju, kad Eiropas uzņēmumi ir mazāk konkurētspējīgi nekā uzņēmumi, kas neatrodas Eiropā.

Grozījums Nr. 3

13. panta 8. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkts

(a) **trešā kalendāra gada** beigās pēc tam, kad saskaņā ar 6. punkta a) apakšpunktu saņemta nepārprotama piekrišana, jābūt saņemtai jaunai nepārprotamai piekrišanai, ja vien pirmās minētās piekrišanas noteikumi neparedz ko citu;

b) ja starplaikā nav saņemta atbilde uz pieprasījumu, tad atbrīvojumu no prasību izpildes, kas piešķirts saskaņā ar 7. punkta a) apakšpunktu, dod ne ilgāk kā uz **diviem kalendāra gadiem**, un pēc šā termiņa beigām būs vajadzīga nepārprotama piekrišana;

c) ja starplaikā nav saņemta atbilde uz pieprasījumu, tad atbrīvojumu no prasību izpildes, kas piešķirts saskaņā ar 7. punkta b) apakšpunktu, dod ne ilgāk kā uz **12 mēnešiem**, un pēc šā termiņa beigām būs vajadzīga nepārprotama piekrišana.

(a) **piektā kalendāra gada** beigās pēc tam, kad saskaņā ar 6. punkta a) apakšpunktu saņemta nepārprotama piekrišana, jābūt saņemtai jaunai nepārprotamai piekrišanai, ja vien pirmās minētās piekrišanas noteikumi neparedz ko citu;

(b) ja starplaikā nav saņemta atbilde uz pieprasījumu, tad atbrīvojumu no prasību izpildes, kas piešķirts saskaņā ar 7. punkta a) apakšpunktu, dod ne ilgāk kā uz **četriem kalendāra gadiem**, un pēc šā termiņa beigām būs vajadzīga nepārprotama piekrišana;

c) ja starplaikā nav saņemta atbilde uz pieprasījumu, tad atbrīvojumu no prasību izpildes, kas piešķirts saskaņā ar 7. punkta b) apakšpunktu, dod ne ilgāk kā uz **2 gadiem**, un pēc šā termiņa beigām būs vajadzīga nepārprotama piekrišana.

Pamatojums

Ieviešot periodisku pārskatīšanu, radīsies juridiska nenoteiktība un administratīvs slogs. Ja reiz panākta nepārprotama piekrišana, tās termiņš nedrīkst beigties pārāk ātri.

Grozījums Nr. 4
13. panta 8. punkta trešā daļa

Šā punkta c) apakšpunktā minētajos gadījumos pēc attiecīgā termiņa beigām eksportu turpināt nedrīkst, ja vien nav saņemta nepārprotama piekrišana vai ja pēc jauna nepārprotamas piekrišanas pieprasījuma ir **izpildīti** 7. punkta a) **apakšpunkta** nosacījumi.

Šā punkta c) apakšpunktā minētajos gadījumos pēc attiecīgā termiņa beigām eksportu turpināt nedrīkst, ja vien nav saņemta nepārprotama piekrišana vai ja pēc jauna nepārprotamas piekrišanas pieprasījuma ir **izpildīts kāds no** 7. punkta a) **apakšpunktā minētajiem nosacījumiem, vai arī importējošā valsts 30 dienu laikā nav atbildējusi ar jaunu pieprasījumu sniegt nepārprotamu piekrišanu.**

Pamatojums

Jāļauj turpināt eksportu, līdz tiek saņemta atbilde uz pieprasījumu. Pretējā gadījumā Eiropas eksportētāji tiek sodīti atsevišķu valstu nerīkošanās dēļ.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Bīstamo ķīmisko vielu eksports un imports
Atsauces	COM(2006)0745 - C6-0439/2006 - 2006/0246(COD)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu	ENVI
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 12.12.2006
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	<i>Erika Mann</i> 12.4.2007
Izskatīšana komitejā	7.6.2007 17.7.2007
Pieņemšanas datums	2.10.2007
Galīgā balsojuma rezultāti	+: 40 -: 3 0: 2
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Renato Brunetta, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Silvia Ciornei, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Umberto Guidoni, Andrés Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Rebecca Harms, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Radu Țîrle, Patrizia Toia, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras, Dominique Vlasto</i>
Aizstājējs(-i), kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Alexander Alvaro, Pilar Ayuso, Ivo Belet, Manuel António dos Santos, Avril Doyle, Robert Goebbels, Françoise Grossetête, Erika Mann, John Purvis, Bernhard Rapkay, Silvia-Adriana Țicău, Vladimir Urutchev, Lambert van Nistelrooij</i>